

Általános tájékoztatás a háztartási méretű kiserőművek kiszűrésű közcélú hálózatra történő csatlakoztatásáról

A **2008. január elsején hatályba lépett villamos energiáról szóló LXXXVI. törvény** (a továbbiakban: VET) új helyzetet teremtett a termelő berendezések terén, bevezetve a háztartási méretű kiserőmű fogalmát (HMKE). A HMKE, mint termelő berendezés alapvetően azt a célt szolgálja, hogy a háztartás villamosenergia-szükségletét a felhasználó (különösen a lakossági fogyasztó) helyben állítsa elő.

Az ELMŰ Hálózati Kft. által 2004-ben bevezetett eljárásra építkezve kialakította a HMKE szabályozásának alapjait és főbb kereteit. A jelenlegi szabályozás szerint **HMKE-nek minősül az a villamosenergia-termelő berendezés, amely kiszűrésű hálózatra csatlakozik, valamint a csatlakozási teljesítménye nem haladja meg az 50 kVA-t.**

HMKE létesítése **engedélyköteles** (de nem termelői engedélyhez kötött) tevékenység minden olyan esetben, amikor a kiserőmű hálózatra csatlakozik és a hálózattal párhuzamos üzemben működik/működhet. Abban az esetben, ha a HMKE nem csatlakozik a közcélú hálózatra, akkor a létesítést csak bejelenteni szükséges.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a HMKE-re vonatkozó feltételeket tartalmazó jelen leírásunkat, valamint igénybejelentőnk és egyéb sablonjainkat megtalálja honlapunk (<https://elmuhalozat.hu/#!/kiseromuvek/haztartasi-meretu-kiseromuvek>) vonatkozó oldalain.

Főbb műszaki feltételek:

Az első legfontosabb feltétel, hogy az adott felhasználási helyen a rendelkezésre álló teljesítmény hálózathasználati, hálózati csatlakozási szerződéssel vagy korábbi közüzemi szerződéssel igazolható módon elérje, vagy meghaladja a telepíteni szándékozott HMKE névleges betáplálási teljesítményét. Amennyiben ezen feltétel nem teljesül, akkor teljesítménybővítésre is szükség van **a közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről szóló 10/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet** alapján. A vételezési teljesítmény bővítése a HMKE létesítéssel együttesen kezelendő. Ebben az esetben a mérőcserével, megvalósulással együtt történik a kismegszakítók cseréje. Amennyiben teljesítménybővítési igény merül fel, szintén a **10/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet a villamos energia rendszerhasználati díjak, csatlakozási díjak és külön díjak alkalmazási szabályairól** szóló rendeletben foglaltak szerint kell eljárni.

A termelő berendezések hálózatra csatlakoztatásának részletes - az elosztói engedélyesek által egységesen alkalmazott - eljárásrendjét és a máshol nem szabályozott műszaki feltételeit az **„Elosztói szabályzat (6/B melléklet)”** tartalmazza.

Egyfázisú termelő berendezés általában 2,5 kVA-ig csatlakoztatható a kiszűrésű hálózatra, **5 kVA egység teljesítmény felett kizárólag 3 fázisú csatlakoztatás megengedett.** Amennyiben a felhasználó **egyfázisú ellátással** rendelkezik, akkor több egyfázisú termelőegység is csatlakoztatható, de ezek **össz névleges teljesítménye NEM haladhatja meg az 5 kVA-t.** A 2,5 és 5 kVA névleges egység teljesítményű termelő berendezések egyfázisú csatlakoztatását az **Elosztói engedélyes saját hatáskörében** a hálózati viszonyok és paraméterek figyelembevételével **bírálja el.**

Többfázisú csatlakoztatás esetén törekedni kell a termelő berendezések szimmetrikus elosztására, **a fázisok közötti aszimmetria maximum 5 kVA lehet.**

A termelő berendezést Társaságunknak a hálózati hatások, visszahatások szempontjából kell vizsgálnia, ezért **hálózatunkra csak a 79/1997. (XII. 31.) IKIM** rendeletben írtaknak megfelelő (pl.: Európai Unióban lévő székhely független minősítő intézet által kiállított minősítéssel rendelkező) **berendezést lehet csatlakoztatni.** Ezen minősítést a gyártónak vagy a forgalmazónak kell beszereznie, és bemutatnia. Inverteres csatlakoztatás

esetén elég az invertert minősíttetni, amennyiben az minden egyéb hálózati funkciót is kiszolgál (védelem, leválasztás).

Az inverterek elosztói engedélyesek hálózatán történő alkalmazásához a berendezésnek meg kell felelnie a következő szabványoknak:

MSZ-EN 62109-1
MSZ-EN 61727
MSZ-EN 61000-6
IEC 62116

(Az MSZ-EN szabványok változatlan átvételei az adott számú IEC és EN szabványoknak)

Részletes leírás: **Elosztói szabályzat 6/B sz. melléklete**

Ha a minősítés nem a fenti nemzetközi szabványok szerint történt, a minősítést kiadónak vagy más minősítő intézetnek nyilatkoznia kell arról, hogy az adott minősítés a kiváltani kívánt szabvánnyal legalább azonos műszaki feltételt támaszt.

A termelő berendezéssel kapcsolatos lényeges műszaki előírások általánosságban a következők:

- A villamos energia visszatáplálására alkalmas berendezés legyen ellátva olyan védelemmel, amely a közcélú kiefeszültségű hálózat irányából a hálózati feszültség kimaradása esetén az automatikus és galvanikus leválasztást **200 ms-on** belül automatikusan biztosítja. A közcélú hálózatra való visszakapcsolásra csak a hálózati feszültség tartós visszatérését követően min. **5 perc** múlva kerülhet sor.
- Az energiatermelő berendezést rövidzárlati, túlterhelési, földzárlati és érintésvédelmen túlfeszültség és frekvencia csökkenési és emelkedési védelemmel, valamint túlfeszültség és szigetüzem elleni védelemmel kell ellátni.
- A hálózati visszahatások tekintetében az MSZ-EN 50160 előírásai az irányadóak. A hálózatba visszatáplált áram lehetséges maximális felharmonikus tartalma: $THDi < 5\%$
- A berendezésnek a felhasználói hálózatra fixen beépített eszközökön keresztül kell csatlakoznia, alapértelmezetten a fogyasztói főelosztóba.

Társaságunk fenntartja magának a jogot, hogy az üzembe helyezés után kontrollméréseket végezzen a hálózati visszahatások mértéke tekintetében.

Elszámolási mérés:

Az elszámolási mérésre vonatkozóan HMKE esetén kétirányú mérés kerül kialakításra. Az elszámolási mérőkészüléket háztartási méretű kiserőmű létesítése esetén Társaságunk biztosítja és szereli, 3×16 A rendelkezésre álló teljesítményig az Elosztói Engedélyes, e teljesítmény felett a Felhasználó költségviselése mellett. Jelenleg a mérő és a mérőcsere költsége 28.500,- Ft + ÁFA egyösszegű költséggel kalkulálható, amely csak tájékoztató becslést jelent. Arra alkalmas meglévő fogyasztásmérő esetén átprogramozási díj került meghatározásra, melynek összege 6.700,- Ft + ÁFA.

HMKE csatlakoztatása esetén a kizárólag egyirányú mérésre képes nappali 24 órás (nem vezérelt) fogyasztásmérő berendezés cseréje vagy programozása szükséges a termelő berendezés üzembe helyezését megelőzően. Amennyiben a felhasználási helyen található fogyasztásmérő nem alkalmas kétirányú fogyasztásmérésre, az elosztói engedélyes a kivitelezői kézre jelentést követően lecseréli egy arra alkalmas típusra. Amennyiben kétirányú mérésre paraméterezhető digitális mérőberendezés található a felhasználási helyen, akkor mérőprogramozás elegendő.

A szaldó elszámolással kapcsolatos tájékoztatást az Önnel szerződésben álló kereskedelmi engedélyes tud adni.

ELMŰ Hálózati Kft.

1132 Budapest, Váci út 72-74.

Bejegyzte: Fővárosi Törvényszék Cégbírósága

Céggjegyzékszám: 01-09-874142

A csatlakozáshoz szükséges eljárás lépései:

A VET értelmében a HMKE létesítésének előfeltétele, hogy a Rendszerhasználó érvényes villamos energia vásárlási szerződéssel rendelkezzen az igénybejelentés és a megvalósulás pillanatában egyaránt. Az eljárást pontos igénybejelentéssel kell kezdeni a **honlapunkon található igénybejelentő** kitöltésével, valamint az abban meghatározott mellékletek csatolásával (pl.: megbízólevél, helyszínrajz stb.) Ha a felhasználó profilos elszámolású (3*63 Amper alatti a szerződött teljesítménye) akkor a kapcsolatot az ugyfelszolgalat@elmuemasz.hu e-mail címen; idősoros elszámolású (3*80 Amper feletti a szerződött teljesítménye) felhasználó esetén a hhsz@elmu.hu e-mail címen tudja felvenni. Az igényt be lehet jelenteni írásban is a **1393 Budapest 62, Pf.: 511 címen. A borítékon fel kell tüntetni a „HMKE IGÉNYBEJELENTÉS” szöveget, hogy a lehető leghamarabb a megfelelő szakterülethez tudjuk levelét eljuttatni.**

Az igénybejelentést követően a közcélú elosztóhálózat felvevőképességének vizsgálata következik – melynek amennyiben eredményeként a tervezett erőmű hálózatra csatlakoztatható - társaságcsoporthoz **műszaki-gazdasági tájékoztatót** küld a rendszerhasználó állandó lakcímére/székhelyére vagy megjelölt eltérő levelezési címre.

A tájékoztatóban található feltételek elfogadását (aláírását) követően a rendszerhasználónak **Csatlakozási dokumentációt kell készíttetnie** egy a Magyar Mérnöki Kamara által nyilvántartott aktív státuszú és villamos szakirányú regisztrációval rendelkező tervezővel (mérnök). A dokumentációt az alábbi linken található weboldalon készítheti el a tervező:

<https://hmke.elmuhalozat.hu/>

A dokumentációt a weboldalon keresztül kell beküldeni on-line, illetve **egyidejűleg egy eredeti papír alapú példányban is be kell** benyújtani elbírálásra társaságcsoporthoz. A dokumentációt egy zárt borítékban a központi levélcímünkre **1393 Budapest 62, Pf.: 511** kell eljuttatni, címzettként a **Hálózat csatlakozási osztály-t** kell megadni **HMKE csatlakozási dokumentáció** megjelöléssel

A dokumentáció jóváhagyása esetén lehet a HMKE létesítését megkezdeni, és a szükséges villamos kapcsolatot kiépíteni. A kiépítés végeztével a kivitelező **készre jelentésével** (dokumentum megnyitásához kattintson [ide](#)) kell újra felkeresni társaságcsoporthoz a szerződések megkötése érdekében, melynek során módosított **Hálózatcsatlakozási Szerződés, Hálózathasználati Szerződés**, valamint egy **Üzemviteli Megállapodás** megkötését követően kollégáink elküldik a dokumentumokat.

Ezen szerződések megkötésének feltétele a szaldó elszámolású kereskedelmi vagy egyetemes szolgáltatói szerződés megléte. A szerződések mindkét fél általi aláírását és a szükséges díjak kiegyenlítését követően megrendelésre kerül a mérőcsere/mérő programozás munkavégzés, mely telefonon előre egyeztetett időpontban történik meg. Társaságunk képviselői ennek keretében ellenőrzik az általunk jóváhagyott Csatlakozási dokumentációnak való megfelelést, és engedélyezik a bekapcsolást.

A HMKE berendezést a kétirányú (ad-vesz) mérő felszereléséig bekapcsolni (üzembe helyezni) TILOS!

Ellenkező esetben a felhasználó szerződésszegést követ el, és a mérő felszereléséig megtermelt energiát a későbbiekben semmilyen módon nem áll módunkban elszámolni, és minden, a szakszerűtlen és/vagy engedély nélküli bekapcsolás miatti kártérítési és egyéb felelősség az igénybejelentőt terheli.

Csatlakoztatáshoz szükséges lépések felsorolás szerűen (tevékenységért felelős személy):

- Igénybejelentés (Igénybejelentő)
- Műszaki-gazdasági tájékoztató (Elosztói engedélyes)
- Csatlakozási dokumentáció (Igénybejelentő/tervező)
- Jóváhagyás (Elosztói engedélyes)

ELMŰ Hálózati Kft.

1132 Budapest, Váci út 72-74.

Bejegyzte: Fővárosi Törvényszék Cégbírósága

Céggjegyzékszám: 01-09-874142

- Létesítés, kézre jelentés (Igénybejelentő, kivitelező)
- Kereskedelmi szerződés megkötése ill. módosítása (Kereskedő - Igénybejelentő)
- Hálózati Csatlakozási Szerződés, Üzemviteli Megállapodás és Hálózathasználati Szerződés megkötése (Elosztói engedélyes - Igénybejelentő)
- Elszámolási mérőkészülék cseréje, ellenőrző mérések (Elosztói Engedélyes).
- Üzembe helyezés

A csatlakozási kérelemnek, igénybejelentésnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- teljes körűen kitöltött igénybejelentő formanyomtatvány
- térképszelvény, helyszínrajz
- meglévő **fogyasztásmérő** berendezés és **mérőhely** fényképe

A már meglévő, üzemelő kiserőmű esetén minden tervezett változtatásról a Termelőnek, üzemeltetőnek vagy Beruházónak módosítási **igénybejelentését szintén a fenti elérhetőségeken keresztül kell eljuttatnia az elosztóhoz** (a módosított adatokkal).

A Csatlakozási dokumentáció kötelező tartalmi elemei:

- **HMKE microsite-on** elkészített dokumentáció **fődokumentuma**, mely tartalmazza:
 - Fedlap
 - Adatlap magán/jogi személy esetén
 - Termelő berendezés csatlakozási dokumentációja
 - Termelőegység általános bemutatása
 - Termelő berendezés villamos jellemzői
 - Termelőegység csatlakozási pontja
 - Termelőegység hibavédelme (érintésvédelme)
 - Termelőegység túlfeszültség védelme
 - Termelőegység hálózati visszahatása
 - Termelőegység galvanikus leválasztása
 - Termelő berendezés kialakítása
- **HMKE microsite-on** elkészített dokumentáció **mellékletek dokumentuma**, mely tartalmazza:
 - Tervezői nyilatkozat
 - Forgalmazói nyilatkozat
 - Termelői nyilatkozat
 - Csatolmányok
 - Műszaki-gazdasági tájékoztató
 - Tulajdonosi hozzájárulás idegen tulajdon esetén
 - Telepítési helyet bemutató térképszelvény (jelölve az ingatlanon az inverter helyét)
 - Egyvonalas csatlakozási rajz (szabványos rajzjelek használatával)

Mindkét dokumentum (fő és mellékletek dokumentum + csatolmányok egy fájlba történő szkennelését követően kerülnek feltöltésre a tervezéssel megbízott tervezők. Postai úton a kinyomtatott példányt kell eljuttatni társaságcsoportunk részére.

Amennyiben a dokumentációt tervezője nem a microsite-on készíti el, úgy az elbírálás átfutási ideje több időt vehet igénybe, ezért kérjük a gyorsabb átfutási idő érdekében tájékoztassa tervezőjét a weboldal elérhetőségéről!

A hálózati viszonyok változása, illetve a térség hálózatára újabb berendezéscsoportok csatlakoztatása miatt a jövőben szükség lehet fojtótekerccs, kompenzáló berendezés, szűrőkör beépítésére a többi Felhasználó megfelelő minőségű ellátása érdekében. Amennyiben ez szükségessé válik, akkor azt a háztartási méretű kiserőmű tulajdonosának a VET értelmében ezeket a berendezéseket a saját költségén kell beépítenie.

A magyarországi forgalomba hozatalra vonatkozó jogszabályok és rendeletek, valamint a környezetvédelmi előírások betartása a Forgalmazó felelősségi körébe tartozik. **A háztartási méretű kiserőmű létesítésénél a leírt hálózatcsatlakozási feltételek mellett be kell tartani a villamosenergia termelő berendezések létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó egyéb jogszabályi kötelezettségeket, ill. környezetvédelmi előírásokat is.** Ha a telepítendő háztartási méretű kiserőmű, vagy ennek működtetésével összefüggő felhasználói hálózati elemként tervezett berendezés, vagy műszaki megoldás nem a vonatkozó hatályos szabványok előírása szerint kerül tervezésre, akkor a tervezőnek összehasonlító elemzéssel be kell mutatnia az engedélyezési tervdokumentációban a társaságcsoporthoz az eltérés mibenlétét, annak az alkalmazásra előírt szabványban írtakkal való egyenértékűségét, és indokolnia kell annak szükségszerűségét, vállalnia kell a szabványtól való eltérésekből eredő következményeket.

Tájékoztatásul közöljük, hogy Társaságunk, az **ELMŰ Hálózati Kft.** e témakörben a háztartási méretű kiserőművek és kiserőművek közcélú hálózatra csatlakoztatásáért felelős. Az energia-elszámolási kérdésekben nem vagyunk illetékes nyilatkozni, erre vonatkozóan kérjük a villamosenergia-kereskedő Társaságokhoz fordulni szíveskedjen.

Ismételten felhívjuk szíves figyelmét, hogy engedély nélkül villamosenergia-termelő berendezések hálózatra csatlakoztatása TILOS!